บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 2,179 คน จาก 182 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 182 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,997 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 33 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 94 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 55 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 794 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 942 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 241 คน

2. กลุ่มตัวอย่างทั้งที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่ และมอร์แกน โดยมีลำดับดังนี้

ขั้นที่ 1 จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนในแต่ละเขตพื้นที่อำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3

ขั้นที่ 2 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โดยใช้ตารางเครซี่ และมอร์แกน โดยรวมได้ 446 คน แล้วเทียบสัดส่วนจากประชากรในแต่ละขนาดของโรงเรียนเพื่อหากลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอ ได้ผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 24 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 64 คน

และโรงเรียนขนาดเล็ก 36 คน และครูผู้สอน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 129 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 153 คน และโรงเรียนขนาดเล็ก 40 คน

ขั้นที่ 3 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการตามขนาดโรงเรียนในแต่ละอำเภอ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

อำเภอ	ตำแหน่ง	ร.ร.ขนาดใหญ่		ร.ร.ขนาดกลาง		ร.ร.ขนาดเล็ก		รวม	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บึงกาฬ	ผู้บริหาร	10	8	26	18	21	14	57	40
	ครูผู้สอน	209	34	230	37	91	15	530	86
ศรีวิไล	ผู้บริหาร	4	3	8	5	4	3	16	11
	ครูผู้สอน	112	18	122	20	12	2	246	40
พรเจริญ	ผู้บริหาร	4	3	15	10	5	3	24	16
	ครูผู้สอน	126	21	149	24	20	4	295	49
เซกา	ผู้บริหาร	12	8	25	17	15	10	52	35
	ครูผู้สอน	270	44	250	41	66	11	586	96
บึงโขงหลง	ผู้บริหาร	2	1	14	10	5	3	21	14
	ครูผู้สอน	50	8	144	23	25	4	219	35
บุ่งคล้า	ผู้บริหาร	1	1	6	4	5	3	12	8
	ครูผู้สอน	27	4	47	8	27	4	101	16
รวม	ผู้บริหาร	33	24	94	64	55	36	182	124
	ครูผู้สอน	794	129	942	153	241	40	1997	322
รวม		827	153	1,036	217	296	76	2,179	446

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 จำนวน 58 ข้อ และแบบปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นโดยเสรีเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ใน 5 ด้านตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท (Likert)

3. ประมวลความรู้จากข้อ 1 และข้อ 2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

5.1 อาจารย์อุทาน บุญเลิศ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมและความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม

5.2 นายศุภชาติ ดีแกง กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านปงไฮราษฎร์สามัคคี อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมถูกต้องของเนื้อหา

5.3 นายจรูญรัตน์ ส่งศรี ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโคกนิยม อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของโครงสร้างและภาษา

5.4 อาจารย์สุรสิทธิ์ สิทธิอมร กศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับเชี่ยวชาญ โรงเรียนบ้านเหล่าใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

5.5 อาจารย์นรมล ไกรสกุล ศษ.ม. (การประถมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ระดับชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

5.7 นำแบบสอบถามที่พิมพ์ฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try–out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 30 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 10 คน และครูสายผู้สอน จำนวน 20 คน

5.8 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ .93

5.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีระดับสภาพการปฏิบัติน้อยที่สุด

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด โดยการแจกแจงความถี่และร้อยละ

3.4 การเปรียบเทียบระดับสภาพการปฏิบัติต่อสภาพการดำเนินงานการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 ที่มีขนาดต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two – way ANOVA) เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe′)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ เช่น ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า ของครอนบาค

$$\alpha = \frac{k^2}{\left(k^2 - 1\right)}\left\{1 - \frac{\sum Si}{St}\right\}$$

α

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์แห่งความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum S_i$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนทั้งหมด

S_t แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ร้อยละ

2.2 ค่าเฉลี่ย

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X - \left(\sum X\right)}{N\left(N - 1\right)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐานได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two–way ANOVA) เมื่อพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติแล้วจึงได้ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่